

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Pamattiesības](#) > Italy

Saturu nodrošina

Itāija

Harta: dalībvalstu paraugprakse

Itāija

Hartas izmantošana un izpratne par to jūsu valstī.

Valdības politika, kas veicina Hartas izmantošanu un izpratni par to pārvaldes iestādēs, tiesībaizsardzības struktūrās un tiesu iestādēs

1. Tieslietu koledža (*Scuola Superiore della Magistratura*)

Tieslietu koledžai, kas dibināta ar 2006. gada 30. janvāra Likumdošanas dekrētu Nr. 26, ir piešķirta galvenā loma tiesiskajā apmācībā, proti, tā nodrošina, ka tiek īstenoti tiesību akti un pildīts pienākums profesionāli apmācīt tiesu iestāžu locekļus. Tomēr koledžas mācību shēmas ir paredzētas arī advokātu kolēģijām, kurām tā organizē kopīgus kursus.

Kolēģijai ir svarīgs mērķis, proti, nodrošināt mācības un mūžizglītību miertiesnešiem, lai uzlabotu starptautisko sadarbību un labāk iepazīstinātu ar tiesību sistēmām.

Koledžai ir ekskluzīva kompetence miertiesnešu mūžizglītības un apmācības jomā. Tai ir jo īpaši šādi pienākumi:

- organizēt profesionālo mūžizglītību un mācību seminārus miertiesnešiem un citiem praktizējošiem juristiem (pēc vajadzības);
- sniegt sākotnējo apmācību un mūžizglītību goda miertiesnešiem;
- organizēt mācību kursus tiesnešiem un prokuroriem, kuri gatavojas iecelšanai augstākos amatos pirmās un otrās instances tiesās;
- nodrošināt mācības miertiesnešiem, kas ieņem augstākos un vidēja līmeņa amatus tiesu iestādēs;
- nodrošināt mācības miertiesnešiem, kuriem uzticēts pienākums veikt apmācību;
- veikt decentralizētas mācību darbības;
- sadarboties darbībās, kas saistītas ar kvalifikācijas praksi parastiem miertiesnešiem saskaņā ar vadlīnijām, ko izdevusi Tiesu iestāžu augstākā padome (*Consiglio superiore della magistratura*), un ņemot vērā tiesu iestāžu padomju priekšlikumus;
- pēc kompetentās valsts pārvaldes iestādes pieprasījuma organizēt mācības ārvalstu miertiesnešiem Itālijā vai personām, kas piedalās apmācības darbībās, kuras vada Eiropas Tiesiskās apmācības tīkls vai kuras tiek vadītas Eiropas Savienības un citu valstu vai starptautisko institūciju projektu ietvaros, vai īstenot Ārlietu ministrijai paredzētās programmas un koordinēt apmācības darbības, kas paredzētas Itālijas miertiesnešiem un ko sniedz citas valstis vai starptautiskās institūcijas saistībā ar tieslietu sistēmas organizēšanu un darbību;
- pēc kompetentās valsts pārvaldes iestādes pieprasījuma sadarboties darbībās, kas attiecas uz tieslietu sistēmas organizēšanu un darbību citās valstīs;
- īstenot mācību programmas sadarbībā ar līdzīgiem citu institucionālo vai profesionālo struktūru departamentiem;
- publicēt izpēti un pētījumus saistībā ar apmācības darbībās ietvertajām tēmām;
- organizēt kultūras iniciatīvas un pieredzes apmaiņas, pētījumu sanāksmes un izpēti saistībā ar apmācības darbībām;
- rīkot seminārus, tostarp pamatojoties uz īpašiem nolīgumiem vai konvencijām, kas reglamentē ar

rīkošanu saistītās maksas, praktizējošiem juristiem vai personām, kas iestājušās specializētās juridiskajās koledžās.

Koledža organizē ikgadējos mūžizglītības kursus par Eiropas tiesībām un jo īpaši par Hartā noteiktajām tiesībām, kas ir pieejami visiem mirtiesnešiem, un daži kursi ir pieejami arī advokātiem. Tie attiecas gan uz materiālajiem, gan lingvistikas aspektiem.

Šī metode ir piemērota, jo apmācība par Hartu un tās piemērošanu valsts līmenī tiek sniegta, tiklīdz ir veikti Hartā noteikto pamattiesību aizsardzības uzlabojumi. Tāpēc labākās prakses piemērs ir konkrēti akcentēt norādi uz ES Hartā noteikto tiesību veidu un rīkot diskusiju, kā tās tiek integrētas valsts tiesību aktos.

Nicas harta būs tēma saistībā ar 2022. gadā rīkotajiem mūžizglītības kursiem par personas datu aizsardzību, par tiesību avotu sistēmu, par digitalizāciju, tiesiskumu, tiesībām, par pamattiesībām un Eiropas tiesībām, par goda aizskārumu un naida runu, kā arī par mākslīgo intelektu un tiesību aktiem.

2. Valsts kontaktpersona saistībā ar ES Hartu

Saskaņā ar Eiropas Komisijas un Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras vēlmēm pašreizējā tieslietu ministre, *Marta Cartabia*, ir iecēlusi profesori *Palmina Tanzarella* par Itālijas kontaktpersonu Hartas jautājumos. Viens no viņas uzdevumiem ir sekmēt Hartu, veicinot informētību par to un tādējādi nodrošinot tās efektīvāku piemērošanu. Tika izraudzīta persona, kas darbojas valsts pārvaldē un kas izmanto priekšrocības, ko sniedz īpaša iekšēja sadarbība ar Tieslietu ministriju un akadēmisko pasauli.

Kontaktpersona ir un būs jauna dimensija, kas veicinās un stiprinās zināšanas par Hartu ar regulāras iniciatīvu programmas starpniecību. Tālab šo kontaktpersonu atbalsta Personāla nodaļa, kas koordinē starptautiskās lietas saistībā ar cilvēktiesībām (*Coordinamento dell'attività internazionale in tema di diritti umani; AIDU*), kuru Tieslietu ministrija 2021. gada decembrī izveidoja Tieslietu departamenta (*Dipartimento per gli affari di giustizia; DAG*) paspārnē. [Šai iniciatīvai nav precedenta](#), un tā ir arī ieviesta ar mērķi īstenot Eiropas stratēģijas mērķus stiprināt Pamattiesību hartas piemērošanu Eiropas Savienībā. Tieslietu ministrijas kompetences robežās šī nodaļa koncentrēsies uz Eiropas tēmām, kas attiecas uz pamattiesībām, pilsoņu tiesībām un personu brīvu pārvietošanos.

3. Augstskolu rīkoti kursi

Pamattiesību aizsardzība kā Eiropas integrācijas spēks tagad ir būtiska augstskolās rīkoto juridisko kursu sastāvdaļa, jo īpaši attiecībā uz konstitucionālo un ES tiesību attīstību. Lai nodrošinātu tiesību aizsardzību vairākos līmeņos, ir svarīgi nākamajiem praktizējošiem juristiem un ekonomistiem apgūt mācības par Nicas hartu un to, kā to interpretē valsts tiesas un Tiesa. Šā iemesla dēļ pēdējos gados ir strauji pieaudzis specializēto kursu apjoms.

Proti, saskaņā ar jaunāko apsekojumu, ko sniegusi Augstskolu un pētniecības ministrija (*Ministero dell'Università e della Ricerca; MUR*), 2021. gada decembrī valsts un privāto augstskolu tiesību, politisko zinātņu un ekonomikas departamenti piedāvāja apmēram 550 kursus, tostarp dažus kursus angļu valodā.

Vairums šo kursu plaši aplūko pamattiesību aizsardzības jautājumu, uzsverot konstitucionālo tiesu un pārvalstisko Eiropas tiesu dialogu par to, kā tās īsteno savas hartas. Gadījumu analīzes sniedz studentiem rīkus, kas tiem nepieciešami, lai saprastu, kā hartas un judikatūra mijiedarbojas. Šādā veidā var nopietni izvērtēt Nicas Pamattiesību hartu un tās piemērošanas ietekmi.

Harta ir pētīta arīursos, kuru tēma ir, piemēram, imigrācija, informācijas un komunikācijas tiesības, vides tiesības, Eiropas krimināltiesības un procesuālās tiesības, Eiropas administratīvās tiesības, reliģijas plurālisms, Eiropas nodokļu tiesības un Eiropas darba tiesības.

4. Labākās prakses piemēri valsts iestāžu un pilsoniskās sabiedrības efektīvai sadarbībai, lai mudinātu no diskriminācijas cietušos iet uz priekšu un lai sniegtu tiem atbalstu

Tā kā Nicas hartas stūrakmens ir diskriminācijas aizliegums, to veicina arī valsts iestādes, kas nodarbojas ar šo

jautājumu.

Būtu jāpievērš uzmanība [Valsts birojam rasu diskriminācijas izskaušanas jomā](#) (*Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali; UNAR*), kas izveidots premjerministra biroja padotībā ar 2003. gada 9. jūlija Likumdošanas dekrētu Nr. 2015 (ar ko īsteno Direktīvu 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības).

Birojam ir uzdots garantēt tiesības uz vienādu attieksmi pret visām personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības, vecuma, reliģiskās pārliecības, seksuālās orientācijas, dzimumidentitātes vai invaliditātes. Tas darbojas autonomi un neatkarīgi un jau vairākus gadus cieši uzrauga, kādu ietekmi atstāj diskriminējoša naida runa, tostarp internetā, kā arī centienus to apkarot.

Birojam ar likumu ir noteikti šādi uzdevumi:

- sniegt palīdzību tiesas vai administratīvā tiesvedībā personām, kuras uzskata, ka ir cietušas no diskriminējošas rīcības, šāda palīdzība tiek sniegta Itālijas Civilprocesa kodeksa 425. pantā noteiktajos veidos;
- pienācīgi ievērojot tiesu iestādes prerogatīvas un funkcijas, veikt izmeklēšanu, lai noskaidrotu, ir vai nav diskriminācija;
- mudināt valsts un privātās struktūras, jo īpaši apvienības un struktūras, kas aktīvi darbojas diskriminācijas apkarošanas jomā, pieņemt īpašus pasākumus, tostarp projektus pozitīvai rīcībai, kuru mērķis ir novērst diskrimināciju uz rasu vai etniskās piederības pamata vai atļūdzināt par diskrimināciju;
- iespējami palielināt informētību par spēkā esošiem instrumentiem, kas nodrošina aizsardzību, tai skaitā veicinot sabiedrības informētību par vienlīdzīgas attieksmes principu un īstenojot informācijas un komunikācijas kampaņas;
- izdot ieteikumus un atzinumus par jautājumiem, kas saistīti ar diskrimināciju uz rasu vai etniskās piederības pamata, kā arī priekšlikumus spēkā esošo tiesību aktu grozījumiem;
- sagatavot gada ziņojumu parlamentam par vienlīdzīgas attieksmes principa efektīvu piemērošanu un aizsardzības mehānismu efektivitāti, kā arī gada ziņojumu premjerministram par veikto darbu;
- veicināt pētniecību, izpēti, mācību kursus un pieredzes apmaiņu, tostarp sadarbībā ar apvienībām un struktūrām, kas aktīvi nodarbojas diskriminācijas apkarošanas jomā, ar citām nevalstiskām organizācijām, kas ir aktīvas šajā jomā, un ar specializētiem statistiskās apsekošanas institūtiem, tai skaitā nolūkā izstrādāt diskriminācijas apkarošanas vadlīnijas.

Premjerministra biroja padotībā izveidotais Vienlīdzīgu iespēju departaments (Likumdošanas dekrēta Nr. 215/2003 6. pants) ir izveidojis reģistru, kurā uzskaitītas apvienības un struktūras, kas nodarbojas diskriminācijas izskaušanas un vienlīdzīgas attieksmes veicināšanas jomā.

Tieslietu ministrija ir piedalījies un pašreiz piedalās vairākos analītiskos un darbības projektos, ko koordinē *UNAR*, ar īpašu mērķi atjaunināt un izstrādāt praksi un rīkus, lai efektīvi novērstu un apkarotu rasismu, ksenofobiju un citu veidu neiecietību, kas tiek pausta ar naida runu, tostarp *internetā*. Šie projekti ir tostarp šādi:

- CO.N.T.R.O. projekts - ("*C*ounter *N*arratives *a*gainst *R*acism *O*nline") ["Pret rasismu internetā vērsti pretēji naratīvi"] (2018-2020) - ko izstrādāja un koordinēja *UNAR* sadarbībā ar Sociālo pētījumu institūtu (*Istituto per la Ricerca Sociale; IRS*) un ko atbalstīja un finansēja Eiropas Komisija; tā ietvaros veicināja mērķtiecīgu komunikācijas un izpratnes veicināšanas kampaņu pret rasismu internetā un izstrādāja nosacījumus *UNAR* Mēdiju un interneta observatorijas izveidošanai, iesaistot galvenos institucionālos un neinstitucionālos dalībniekus, kas strādā, lai apkarotu šo problēmu;
- REASON projekts - ("*R*EAct in the *S*truggle against *O*Nline hate speech") [Reaģēt cīņā pret naida runu internetā] (darbojas kopš 2020. gada), ar kuru tika oficiāli izveidots Nacionālais kontroles stends (*Cabina di Regia Nazionale*), lai apkarotu naida noziegumus un naida runu internetā, ar mērķi palīdzēt koordinēt darbības un apmainīties ar pieredzi sadarbībā ar Observatoriju cīņai pret diskriminācijas darbībām (*Osservatorio per la sicurezza contro gli atti discriminatori; OSCAD*), Iekšlietu ministriju, Tieslietu ministriju, Izglītības ministriju, Komunikācijas garantiju iestādi (*Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni; AGCOM*) un brīvprātīgajām apvienībām, tostarp: *Carta Di Roma, Lunaria, Arci, Amnesty Italia, Cospe* un *Arcigay*.

Galvenais Kontroles stenda uzdevums ir izstrādāt Valsts stratēģisko plānu, lai apkarotu naida noziegumus un naida runu.

5. Politiskās nostādnes, kas vērstas uz skolām. Kopumā – izglītība

Paturot prātā, ka ir lietderīgi un nepieciešami veicināt izpratni par Hartu, lai mudinātu jaunākās paaudzes rūpīgi atainot kopīgās vērtības, cilvēkus un cilvēka cieņu liekot iekļaujošas sabiedrības veidošanas procesa centrā, skolās ir īstenotas daudzas iniciatīvas. Tai skaitā šādas:

La Carta europea dei diritti a un milione di studenti (Eiropas Savienības Pamattiesību harta miljonam studentu) bija projekts, ko kopīgi īstenoja Eiropas Parlaments, Eiropas Komisija un Itālijas valdība sadarbībā ar Izglītības, augstskolu un pētniecības ministriju un Itālijas Pastu (*Poste Italiane*) un kura ietvaros pēdējo divu gadu laikā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas kopijas tika nosūtītas vienam miljonam studentu, kas mācās Itālijas augstskolās;

La Carta di Nizza fra diritti umani e cittadinanza (Nicas harta – starp cilvēktiesībām un valstspiederību) bija Izglītības ministrijas konkurss, kura primārais mērķis bija mudināt bērnus lasīt un pārdomāt par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas praktisko pielietojumu. Jo īpaši Hartas saturs tika apspriests, salīdzinot to ar cilvēktiesību jomā pieņemto starptautisko konvenciju un līgumu, piemēram, Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas, tekstiem.

Rīki, kas palīdz labāk saprast hartu un tās piemērošanas gadījumus

Tieslietu ministrija 2019. gadā laida klajā EJNIta «EJNIta» projektu (*EJN* – Itālijas tīkls. Būvējot tiltus), kuru daļēji finansēja Eiropas Komisija (dotācijas nolīgums Nr. 831373) un kura mērķis bija stiprināt un racionalizēt Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu (*EJN*) civillietās un komercietās. Šis projekts tapa, reaģējot uz vajadzību uzlabot zināšanas par tiesu iestāžu sadarbības rīkiem civillietās un komercietās juridiskajā vai profesionālajā jomā.

Projekta rezultātā tika izveidots [ALDRICUS portāls](#), kurā tiek apkopota interesējošā informācija un materiāli (standarti, vietējā, starptautiskā un pārvalstiskā judikatūra, saites uz interesējošām vietnēm) kā bloga sastāvdaļa. *Aldricus* portāls ir arī rīks, kas tiek izmantots, lai sekmētu un veicinātu izpratni par Hartu, ko panāk, jo īpaši popularizējot mērķorientētus mācību pasākumus. Piemēram, 2021. gada 22. februārī tika reklamēts mācību pasākums *La protezione transfrontaliera degli adulti con disabilità cognitive in Italia e Spagna* (Pārrobežu aizsardzība Itālijā un Spānijā pieaugušajiem ar kognitīviem traucējumiem).

Tieslietu ministrijai ir īpaši [izveidota lapa Hartas veicināšanai](#), kurā sniegta piekļuve teksta itāļu valodas redakcijai, kā arī saite uz Eiropas Komisijas tīmekļa vietni, kurā skaidrota Harta.

Tādu ar Hartu saistīto instrumentu izmantošana un popularizēšana, ko izstrādājušas citas ES valstis vai citas ieinteresētās personas ES

Ir daudz mācību un mācīšanās iniciatīvu, ko piedāvāja mācību iestādes sadarbībā ar Eiropas partneriem (Eiropas iestādēm, piemēram, Pamattiesību aģentūru (*FRA*) vai citām Eiropas valstīm) un kas ir vērstas uz tiesu iestāžu personālu Itālijā. Piemēram, 2021. gadā Tieslietu koledža šajā saistībā publicēja vairākus uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus, kas izrietēja no iniciatīvām ar ES ieinteresētajām personām – Eiropas Tiesību akadēmiju (*Europäische Rechtsakademie, ERA*), Vācijas institūciju; Francijas Nacionālo tieslietu skolu (*Ecole Nationale de la Magistrature; ENM*) un *EJTN*.

Sadarbība ar ieinteresētajām personām nolūkā popularizēt ES Pamattiesību hartas izmantošanu un izpratni par to

Piemēri par tiesību aizstāvju un valsts iestāžu sadarbību, kas sekmē labāku izpratni par Hartu un tās izmantošanu

Institūcijas, kurām ir uzdots aizsargāt cilvēktiesības, ir tiesīgas saņemt finansējumu, kas ar Itālijas 2001. gada Budžeta likumu (2021. gada Likuma Nr. 178 1. panta 573. punkts) ir piešķirts, lai finansētu darbības saistībā ar Nicas hartas satura popularizēšanu. Tieslietu ministrijai piešķirtais finansējums 2021. gadam un 2022. gadam ir 2 miljoni EUR gadā, un tas ir paredzēts augstas kvalitātes apmācības projektiem, kuri veicina tieslietu kultūru starptautisko krimināltiesību un cilvēktiesību jautājumos. Kritēriji finansējuma resursu piekļuvei tika noteikti ar

tieslietu ministra dekrētu sadarbībā ar ekonomikas lietu un finanšu ministru, un prioritārā prasība ir pierādījums par ilgtermiņa sadarbību un konsultācijām ar starptautiskajām struktūrām un institūcijām.

Piemēri par valsts iestāžu un akadēmisko aprindu sadarbību, kas sekmē labāku izpratni par Hartu un tās izmantošanu

Valsts iestādēm ir cieša saikne ar trim Itālijas augstākajām tiesām, proti, Konstitucionālo tiesu (*Corte costituzionale*), Augstāko kasācijas tiesu (*Corte Suprema di Cassazione*) un Valsts padomi (*Consiglio di Stato*).

Konstitucionālās tiesas pētniecības departaments publicē gada ziņojumu, kurā apkopo un paskaidro, kā tiek interpretēta Eiropas Pamattiesību harta, jo šīs pamattiesības attiecas uz konstitucionālajiem principiem. [Jaunākais ziņojuma](#) izdevums tika publicēts 2021. gada jūnijā ar nosaukumu *L'applicazione della Carta dei diritti fondamentali dell'Unione europea nella giurisprudenza della Corte costituzionale* (Eiropas Savienības Pamattiesību hartas piemērošana Konstitucionālās tiesas judikatūrai), 2021. gada jūnijs.

[Augstākās kasācijas tiesas pētniecības departaments](#) sniedz piekļuvi svarīgākajiem nolēmumiem, tostarp starptautiskajai un Eiropas judikatūrai.

Piemēri par nevalstiskā sektora iniciatīvām, kas valstī sekmē Hartas izmantošanu un izpratni par to

Nacionālā Advokātu kolēģija (*Associazione Nazionale Forense; ANF*) ir dalībniece Eiropas partnerībā, ko vada fonds "Bulgārijas advokāti cilvēktiesību jomā" un kas pulcina kopā citus dalībniekus, piemēram, *Confprofessioni* (konfederācija, kuras biedre ir ANF), Milānas advokātu kolēģiju, Burgosas Universitāti un Spānijas Vispārējo advokātu kolēģijas padomi (*Consejo General de la Abogacía Española*). Vadošā dalībniece un tās partneri uzvarēja Eiropas iepirkuma konkursā par atbalstu starptautiskajiem apmācības projektiem tieslietās, kas aptver civiltiesības, krimināltiesības vai pamattiesības (JUST-JTRA-EJTR-AG-2017).

Ar projektu "Lawyers4Rights" bija paredzēts sasniegt šādus mērķus – veicināt zināšanas par ES Pamattiesību hartas izcelsmi, mērķi un piemērošanas jomu, stiprināt pamattiesību nozīmi tajā, kā tiek reaģēts uz aizsardzības jautājumiem, kas rodas saistībā ar migrācijas un terorisma problēmām, veicināt labuma guvēju izpratni par to, kā ES Harta ir piemērojama valsts līmenī, uzlabot juridisko profesiju sadarbību un pilnveidot sapratni par piemērojamo ES tiesību pamatelementiem ikvienā valsts kontekstā.

Noslēguma konference notika 2022. gada 24. jūnijā, kurā tika prezentēti projekta rezultāti un tika sniegti galvenie secinājumi par advokātu informētības līmeni un Pamattiesību hartas piemērošanu.

Projekta saturs ir atrodams vietnē <https://lawyers4rights.eu/>

Popularizēt Hartas saturu un vairot informētību par to palīdzēja arī vairākas citas spontānas iniciatīvas, piemēram, akadēmiskās aprindas organizēja mācību pasākumus un padziļinātus seminārus, juridiskajos žurnālos un avīzēs tika publicēti darbi par attiecīgo tēmu, dažādos abonētu sarakstos, kuros praktizējoši juristi ir pierakstījušies, notika viedokļu apmaiņa.

■ Lapa atjaunināta: 21/04/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.